

Valtuutettu Ari Korhosen ym. valtuutettujen aloite hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä Raisiossa

Kaupunginvaltuusto 20.03.2023 § 42

Valtuutettu Ari Korhonen jätti seuraavan aloitteen:

”Valtioneuvoston periaatepäätöksessä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi linjataan niitä toimia, joilla suomalaisten hyvinvoinnin ja terveyden eriarvoisuus saadaan vähenemään vuoteen 2030 mennessä.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen tarkoittaa toimia, joilla vähennetään terveyseroja, eriarvoisuutta, syrjäytymistä, päihdeongelmia sekä ennaltaehkäistään terveyteen ja turvallisuuteen kielteisesti vaikuttavia tekijöitä. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen läpäisee kaikki kaupungin toimialat ja ulottuu kaikkiin väestöryhmiin. Se voi tarkoittaa syrjäytymistä estäviä toimia, ennaltaehkäisevää kulttuuri- tai liikuntatarjontaa tai vaikka esteetöntä kaupunkisuunnittelua.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 6 § - 7 § edellyttää yhdessä tehtävää hyvinvoinnin- ja terveyden edistämistä sekä kunnilta että hyvinvointialueilta.

On tärkeää, että hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä koordinoidaan, asetetaan sille tavoitteet ja raportoidaan toteutumisesta vuosittain.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Raisioon valmistellaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden ohjelma. Ohjelma valmisteltaisiin hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen jaostossa ja sen tavoitteiden toteutumista seurattaisiin valtuustossa osana hyvinvointikertomusta.

Raisiossa 20.3.2023

Ari Korhonen

Niko Dahlgren	Johanna Salonen
Aleksi Suro	Kimmo Kosonen
Jarmo Rosama	Niina Äikäs
Anneli Kivijärvi	Vesa Parantainen
Annika Ollila	Hannele Lehto-Laurila
Eveliina Tyyskänen	Juha Jormanainen
Aarre Lehtonen	Helinä Aaltonen
Ella Mylly”	

Päätös

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Eveliina Tyyskänen poistui asian käsittelyn aikana klo 19.42.

Kaupunginhallitus 27.03.2023 § 117

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen päätöksentekopalveluiden valmisteltavaksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 17.04.2023 § 153
431/00.01.02.00/2023

Valmistelija: hyvinvointikoordinaattori Heidi Suominen, vs. hallintojohtaja Anni Hakala, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kuntalain (410/2015) mukaan kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtiminen on kunnan perustehtävä. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) velvoittaa kuntia edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Terveydenhuoltolaissa (1326/2010) määritellään laajasti kunnan tehtäviä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Kunta on vastuussa laajan hyvinvointikertomuksen tekemisestä kerran valtuustokaudessa. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma ovat osa kunnan strategista johtamista. Ne ovat työvälineitä, joilla suunnitellaan, seurataan, arvioidaan ja raportoidaan kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä vahvassa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Hyvinvointikertomustyön osaksi voidaan liittää kunnassa tehtäviä muita hyvinvointiin liittyviä suunnitelmia, ohjelmia ja raportointeja kuten kulttuurihyvinvointiin, osallisuuteen, tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen sekä turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat tai ohjelmat, koska usein eri suunnitelmilla on usein yhteisiä toimijoita, tavoitteita, toimia ja seurantamittareita. Esimerkiksi lapsiin ja iäkkäisiin liittyvät suunnitelmat ja ohjelmat ovat niin sanotun sote-sata-paketin myötä osa hyvinvointikertomusta, ja niiden tavoitteet ovat osa hyvinvointisuunnitelmaa. Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman kuvaus nykytilasta, tavoitteista, toimista ja seurannasta voi koostua eri hyvinvoinnin osatekijöiden tai ihmisryhmien suunnitelmista. Näin vähennetään myös päällekkäistä työtä ja vahvistetaan hyvinvointisuunnitelman roolia matalan kynnyksen työkaluna.

Hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa ovat mukana kunnan hyvinvointityön organisoitumisen mukaisesti kunnan johto, toimialat, järjestöt, seurakunnat ja muut mahdolliset toimijat kuten esimerkiksi yritykset. Mukana ovat myös luottamushenkilöt, jotka käsittelevät hyvinvointikertomuksen ja tekevät päätöksen sen toteuttamisesta. Kuntalaiset voivat mahdollisuuksien mukaan osallistua esimerkiksi järjestöjen tai erilaisten neuvostojen kautta. Kuntalaisilta voidaan myös kerätä kokemuksellista tietoa ja saatuja tuloksia voidaan pohtia yhdessä.

Raisiossa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen uudenlainen koordinointi, kaupunki organisaation tasoinen hyte-työn organisoituminen, laaja-alainen yhteistyö eri toimijoiden kanssa ja hyvinvointisuunnitelman valmistelu vuosille 2023-2025 on aloitettu jo vuoden alussa uuden hyvinvointikoordinaattorin aloittaessa virassaan 9.1.2023. Hyvinvointikoordinaattorin tehtäväkuvaan kuuluu yhtenä keskeisenä osana erilaisten lakisääteisten suunnitelmien ja raporttien laatiminen sisältäen indikaattorien, raporttien ja kyselytietojen keräämisen eri tietokannoista Raision ja vertailukuntien/-alueiden osalta (mm.

hyvinvointisuunnitelma) sekä hyvinvointikertomuksen osalta raportoinnista vastaaminen vuosittain valtuustolle.

Hyvinvointisuunnitelma on valmisteltu viimeksi edellisellä valtuustokaudella vuosille 2019-2021. Parhaillaan käynnissä olevalle valtuustokaudelle hyvinvointisuunnitelman valmistelu on parhaillaan menneillään ja tavoitteena on, että hyvinvointisuunnitelman toimenpiteistä sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta raportoidaan vuosittain valtuustolle. Valtuustokauden lopussa laaditaan laaja hyvinvointikertomus koko valtuustokauden ajalta, joka kokoaa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn, sekä määrittää uudet tavoitteet ja valmistellaan uuden valtuustokauden hyvinvointisuunnitelma. Tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista seurataan ja raportoidaan vuosittain.

Hyvinvointisuunnitelman 2023-2025 laatimisen prosessi on käsitelty kaupungin johtoryhmässä 4.4.2023. Prosessisuunnitelma on oheismateriaalina.

Suunnitelman tekemisessä osallistetaan laaja-alaisesti ja saavutettavuus näkökulmat huomioiden niin kuntalaisia, kaupunkiorganisaation toimialoja, päättäjiä kuin muita sidosryhmiä eri-ikäisten ja toimintakykyisten kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden, yhdenvertaisuuden, osallisuuden sekä kestävän ja turvallisen elinympäristön näkökulmasta. Prosessiin sisältyy muun muassa niin työpajoja, kyselyitä, kohtaamiseen tilaisuuksia kuin seminaareja eri kohderyhmille. Esimerkiksi kuntaisille suunnatut Kohtaamisen-tilaisuudet tullaan järjestämään asukasbudjetin osallistamisen yhteydessä tarjoten myös digiapua.

Laadittavaan hyvinvointisuunnitelmaan yhdistetään myös muita siihen olennaisesti kytkeytyviä suunnitelmia, muun muassa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman, ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman sekä mielenterveys ja päihdetyön suunnitelman näkökulmat. Suunnitelmia laaditaan osaltaan alueellisena ja seudullisena yhteistyönä sekä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen että järjestöjen, seurakunnan ja yksityisten toimijoiden kanssa.

Raision kaupungin hallintosäännön 28 b §:n mukaisesti kaupunginhallituksen alaisen määräaikaisen hyvinvointijaoston tehtäväksi on määritelty vastuu valtuustokausittain laadittavan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelusta sekä vuosittaisesta suunnitelman raportoinnista valtuustolle kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta, niihin vaikuttavista tekijöistä ja suunnitelman toimenpiteiden toteutumisesta. Valtuustoaloitteessa esitetty prosessi suunnitelman valmistelusta hyvinvointijaostossa ja tavoitteiden seurannasta vuosittain valtuustossa osana hyvinvointikertomusta on jo siis edellisessä hallintosääntöuudistuksessa kirjattu hyvinvointijaoston tehtäväksi. Hyvinvointisuunnitelma tullaan käsittelemään hyvinvointijaostossa syksyllä, suunnitelmaan pyydetään lausunnot lautakunnista ja se lähetetään kaupunginhallituksen kautta kaupungin valtuuston käsittelyyn vuoden 2023 lopussa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.